

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lovas András ügyvéd (*cím*) által képviselt Haraszti Bálint (*cím*) kérelmezőnek,
a Pest Megyei Területi Választási Bizottság (1052 Budapest, Városház utca 7.) 2019. október 11. napján meghozott, 195/2019. (X.11.) számú TVB határozata ellen előterjesztett bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Területi Választási Bizottság 195/2019. (X.11.) számú TVB határozatát megváltoztatva a Nagykovácsi Helyi Választási Bizottság 55/2019. (X. 09.) számú HVB határozatának fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja, Haraszti Bálint polgármesterjelölt vonatkozásában a kifogást a további részében is elutasítja, vele szemben a jogsértés megállapítását, a jogsértéstől való eltiltást, valamint a pénzbírság kiszabását mellőzi.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 10.000 (Tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nagykovácsi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) az 55/2019. (X. 09.) számú HVB határozattal Kiszelné Mohos Katalin, a Szépkovácsi Egyesület polgármesterjelöltje által 2019. október 6. napján Haraszti Bálintnak, a FIDESZ-KDNP polgármesterjelöltjének kampányfilmében elhangzottak ellen benyújtott kifogásának részben helyt adott és megállapította, hogy Haraszti Bálint, a FIDESZ-KDNP polgármesterjelöltje, továbbá Bánóczi Margit, a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltje egyaránt megsértette a 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét azzal, hogy a FIDESZ-KDNP jelöltek választási kampányfilmjében hamis tényt állítottak; Haraszti Bálint polgármesterjelöltet és Bánóczi Margit képviselőjelöltet eltiltotta a további jogsértéstől; Haraszti Bálint polgármesterjelölttel szemben – az ismételt jogsértésre tekintettel – 100.000 forint pénzbírságot szabott ki; egyebekben a kifogás 2. pontjának utolsó bekezdésében, valamint 3. pontjában foglaltakkal kapcsolatban a kifogást elutasította.

A HVB fenti határozata ellen Haraszti Bálint polgármesterjelölt fellebbezést nyújtott be, amelyben a határozat megváltoztatását és a kifogás teljes egészében történő elutasítását, valamint az abban foglalt szankciók mellőzését kérte.

Fellebbezése bevezető részében a neve, lakcíme, személyi azonosítója, e-mail elérhetősége, valamint a fellebbezésével támadott határozat adatainak feltüntetése mellett a IV/19. pontban megjelölte, hogy a fellebbezése alapja a Ve. 223. § (3) bekezdésének a) pontja, mert a támadott határozat jogszabálysértő: sérti a Ve. 2. § (2) bekezdés [helyesen: (1) bekezdés] a) és e) pontjában foglalt választási alapelveket.

Fellebbezését a tartalmi részében, az általa tett megállapításokkal kapcsolatban azzal indokolta, hogy a HVB álláspontjával ellentétben, a videón az a nem vitásan elhangzott mondat, amely szerint „...most lett volna itt a lehetősége Kiszél Katalinnak is, hogy jogilag is egyértelműen jelezze, hogy nem akarja ennek a területnek a jövőbeli beépítését. Mint látható, nem ezt tette...”, nem tényállítás, hanem – a választási kampány során a politikusok egymással kapcsolatosan megfogalmazott állításai vonatkozásában kialakult kúriai és alkotmánybírói gyakorlat szerint – politikai vélemény, amint azt a Kúria Kvk.IV.37.367/2018/2. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz elbírálása során az Alkotmánybíróság a 3107/2018. (IV.9.) AB határozatában kifejtette.

Állította, a 62/2019. (V.23.) sz. KT határozattal elfogadott új TSZT a 7. oldalon „tervezett településközpont területként jelöli a volt Rozmaring Tsz. területétől északra fekvő területet”, tehát beépítésre szánt módon szabályozza. A térképen piros, két pöttyel szaggatott vonallal jelölt határt a kifogásoló által elfogadott TSZT úgy képzeli el, hogy ezek is belterületek legyenek. Így a hamis tényállításnak tekintett mondat igaz is.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a 195/2019. (X.11.) számú TVB határozattal Haraszi Bálint fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a fellebbezés határidőben érkezett, arra jogosult személy nyújtotta be, a fellebbező a Ve. 224. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt adatait megadta. A fellebbezést azzal az indokkal tartotta érdemi vizsgálatra alkalmatlannak, hogy nem tartalmazza a Ve. 223. § (3) bekezdésében foglaltakat, csak szövegszerűen hivatkozik a támadott határozat jogszabálysértő voltára, konkrétan azonban nem utal egyetlen jogszabályhelyre sem.

Haraszi Bálint a TVB határozata ellen bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be.

Felülvizsgálati kérelmében mindenekelőtt a Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti jogosultsága alátámasztására előadta, hogy a HVB a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásán mint polgármesterjelöltet nyilvántartásba vette. A tényállítás ismertetése körében idézte az 55/2019. (X. 09.) számú HVB határozata elleni fellebbezésében foglaltakat. Előadta továbbá, hogy álláspontja szerint a TVB határozata a Ve. 223. § (3) bekezdésének a) pontja alapján jogszabálysértő, mert sérti a Ve. 2. § (2) bekezdésének [helyesen: (1) bekezdésének] a) és e) pontjában foglalt választási alapelveket, a fellebbezés első oldalán ugyanis szerepel, hogy az a Ve. 223. § (3) bekezdésének a) pontján alapszik, mert a határozat sérti a Ve. 2. § (2) bekezdés [helyesen: (1) bekezdés] a) és e) pontjában foglalt választási alapelveket. Kiemelte, a TVB-nek észlelnie kellett, hogy a fellebbezés tartalmazza a konkrét jogszabályhelyet a jogszabálysértés megjelölésére, azaz a fellebbezés érdemi vizsgálatra alkalmas volt, arról érdemben kellett volna állást foglalni. Mindezek alapján kérte, hogy az ítélőtábla érdemben vizsgálja meg a kifogás jogszerűségét, és a Ve. 231. § (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott jogkörében eljárva utasítsa el a Kiszelné Mohos Katalin polgármesterjelölt által benyújtott kifogást, a sérelmezett TVB határozatot változtassa meg és a HVB határozat által kiszabott pénzbírságot törölje el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A TVB felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatának indokolása az érdemi vizsgálat nélkül elutasított fellebbezés tartalmától eltérően, tévesen tartalmazza, hogy a fellebbező csupán szövegszerűen, ám konkrét jogszabályhely megjelölése nélkül hivatkozott a támadott HVB határozat jogszabálysértő voltára. A fentebb részletezettek szerint ugyanis a fellebbezés bevezető része pontosan megjelöli a fellebbező véleménye szerint megsértett jogszabályhelyeket. A TVB határozatában említett szöveges előadás csupán a fellebbezés bevezető részének IV/19. pontjában már konkrétan feltüntetett jogszabály megsértésére való hivatkozásnak a fellebbezés tartalmi részében megtalálható indokolása. Az a körülmény, hogy a jogorvoslati kérelem ez utóbbi részében a fellebbező – szükségtelenül – nem

ismételte meg a vélekedése szerint megsértett jogszabályokat, nem jelenti, hogy a fellebbezése nem felelt meg a Ve. 223. § (3) bekezdésének, ezért a TVB tévedett, amikor a jogorvoslati kérelemre a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontját alkalmazva, azt érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Tekintettel arra, hogy a Ve. 231. § (5) bekezdése értelmében a bíróság a felülvizsgálattal támadott határozatot vagy helybenhagyja, vagy megváltoztatja, a TVB-t az eljárás megismétlésére nem utasíthatja, az ítéletábrának kellett érdemben felülbírálnia a HVB határozatának fellebbezett rendelkezéseit. E körben mindenekelőtt leszögezi, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti eljárásban a HVB határozatának csupán Haraszi Bálintra vonatkozó rendelkezései vizsgálhatók, mivel Haraszi Bálint fellebbezéssel, valamint felülvizsgálati kérelemmel egyaránt csak az őt érintő rendelkezéseket támadhatta a Ve. 221. § (1), illetőleg 222. § (1) bekezdése értelmében. Haraszi Bálint bírósági felülvizsgálat iránti kérelme ezzel a megszorítással érdemi vizsgálatra alkalmas volt, miután határidőben érkezett, és kielégíti a Ve. 224. § (3) bekezdésében támasztott követelményeket is.

A kifogással élő Kiszelné Mohos Katalin polgármesterjelölt a kifogása 2. pontjában a következőket sérelmezte: (a videóban) a 4:15 perctől Haraszi Bálint azt állítja, a volt Rozmaring Tsz., az Ady Endre utca melletti terület jövőbeni belterületbe vonásával a kifogásoló egyetért, valamint azt sugallja, hogy egy lakópark megépülését támogatná ezen a területen. Ezzel szemben az általa hivatkozott TSZT-ben (ti. településszerkezeti tervben) ennek ellenkezője került megfogalmazásra és elfogadásra: „A TSZT tervezett településközpont területként jelöli a volt Rozmaring TSZ területétől északra fekvő területet is, amely területen tömbszerű lakórendeltetés, illetve lakórendeltetés önállóan nem helyezhető el.”.

A kifogásoló rámutatott továbbá: a vezetésével működő képviselő testület a hosszú távú terveit a területfelhasználást illetően (a TSZT-ben) úgy fogalmazta meg, hogy „1. Nagykovácsi közigazgatási területén a TSZT-ben rögzített határokon kívül új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre. 2. A TSZT szerinti gazdasági, illetve különleges területfelhasználású területek lakóterület területfelhasználásra nem módosíthatók.”.

A kifogásoló egyebekben felhozta, hogy Haraszi Bálint azt is állítja, a TSZT-ben jelölt területi határ új elképzelés, ezzel szemben a területnek a TSZT szerinti besorolása, távlati területfelhasználása, az új belterületi határ jelölése a tervlapon 15 éve, 2004 óta változatlan. Mindezen túlmenően a kifogás 3. pontjában Haraszi Bálint még további állítását is kifogásolta.

Mindezek alapján kérte, a HVB állapítsa meg, hogy a leírt, minden valóságtartalmat nélkülöző hamis állítások alkalmasak a választók megtévesztésére és így sértik a választás tisztaságának megóvása alapelvét [Ve. 2. § (1) bekezdés a) pont], valamint a jóhiszeműség és a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét [Ve. 2. § (1) bekezdés e) pont]; a Ve. 218. §-a alapján állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, rendelkezzen a jogszabálysértéstől való eltiltásról és a videó törlésére való kötelezésről minden felületről, valamint a Ve. 218. (2) bekezdés d) pontja alapján alkalmazzon szankciót (szabjon ki bírságot), figyelemmel arra is, hogy a szándékos jogszabálysértés nem először fordul elő.

A HVB az 55/2019. (X. 09.) számú határozata indokolása szerint alaposan áttanulmányozta Haraszi Bálintnak a videón a 4:15 perctől elhangzott szövegét, amelyet a következőképpen idézett:

„Itt vagyunk a volt Rozmaring TSZ fölötti területen, az Ady Endre utca mellett. Ez egy 7 ha-os terület, amivel sajnos 2019-ben a polgármester asszony újabb hatalmas hibát követett el. A TSZT ennek a területnek a vonatkozásában megjelöli a jövőbeni belterületi határt. Ezt a határt a polgármester a terület keleti oldalán képzeli el a térkép szerint. Így sajnos az feltételezhető, hogy egyetért azzal, hogy akár az október 13-át követően megválasztott új testület belterületbe vonja a teljes területet. Mi ezt nem akarjuk, most lett volna itt a lehetősége Kiszelné Katalinnak is, hogy jogilag is egyértelműen jelezze, hogy nem akarja ennek a területnek a jövőbeli beépítését. Mint látható, nem ezt tette, hanem elindította a „kitettük a megtelt táblát” kommunikációs álkampányát. Mivel ebben a filmben bemutattuk, hogy döntésével a Kecskéháton is, a Léda liget lakópark megépülését segítette elő, lehet, hogy ide is egy lakóparkot támogatna? Mi nem fogjuk engedni, hogy ezen a területen lakások, vagy lakóparkok épüljenek. Kérem,

ha önnek is fontos, hogy a település lakosság száma ne nőjön tovább és olyan településvezetést akar, amely ezt valóban meg akarja akadályozni, akkor 2019. október 13-án szavazzon rám.”

A HVB e szöveg áttanulmányozása alapján arra a megállapításra jutott, hogy a beszédrész elsősorban véleményt, feltételezést, illetve kérdést tartalmaz, ami a kampányeszközökben gyakorlatilag korlátozás nélkül megengedett.

Ugyanakkor Haraszti Bálint azon kijelentését, hogy „...most lett volna itt a lehetősége Kiszél Katalinnak is, hogy jogilag is egyértelműen jelezze, hogy nem akarja ennek a területnek a jövőbeli beépítését. Mint látható, nem ezt tette...”, egybevetve azzal, hogy „A TSZT tervezett településközpont területként jelöli a volt Rozmaring Tsz területétől északra fekvő területet is, amely területen tömbszerű lakórendeltetés, illetve lakórendeltetés önállóan nem helyezhető el”, továbbá tekintetbe véve, hogy a TSZT előterjesztője a (Kiszelné Mohos Katalin polgármesterjelölttel azonos) polgármester volt, a HVB azt a következtetést vont le, hogy nem igazolható (hamis) Haraszti Bálintnak az az állítása, hogy a polgármester nem élt jogi lehetőséggel.

A HVB a kifogást egyebekben elutasította: a 3. pontját – a tényállítás cáfolata hiányában – teljes egészében, míg a 2. pontban foglaltakat azzal a kijelentéssel kapcsolatban, hogy a TSZT-ben jelölt területi határ új elképzelés, azért, mert a videófelvétel ezt a tényállítást nem igazolta.

A kifogásoló Haraszti Bálint videón hallható kijelentéseit illetően az előzőek szerint azt sérelmezte tehát, hogy Haraszti Bálint (1) azt állítja, hogy a kifogásoló az eljárásbeli terület belterületbe vonásával egyetért, (2) azt sugallja, hogy a kifogásoló ezen a területen lakópark megépítését támogatná. A HVB a kifogásnak Haraszti Bálint vonatkozásában részben, amiatt a hamisnak minősített kijelentés miatt adott helyt, amelyben Haraszti Bálint azt mondta, hogy „...most lett volna itt a lehetősége Kiszél Katalinnak is, hogy jogilag is egyértelműen jelezze, hogy nem akarja ennek a területnek a jövőbeli beépítését. Mint látható, nem ezt tette”.

A Fővárosi Ítéltáblának ilyen körülmények között egyrészt abban kellett állást foglalnia, hogy a videófelvételen elhangzottakból a HVB által kiemelt kijelentéssel Haraszti Bálint azt állította, illetőleg sugalmazta-e, amit Kiszelné Mohos Katalin a kifogásában sérelmezett, másrészt arról kellett döntenie, hogy amennyiben Haraszti Bálint a kiemelt kijelentésével valóban azt állította, illetve sugalmazta, amit a kifogásoló felemlített, ezáltal sérültek-e a kifogásoló által megjelölt választási alapelvek.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a HVB által Haraszti Bálint videófelvételen elhangzó kijelentéseiből kiemelt szövegrész – figyelembe véve annak felvezetését és szövegkörnyezetét, valamint az ügyben hivatkozott TSZT-t is – nem fejezett ki többet, mint azt: a jelenlegi önkormányzati választásokon polgármesterjelöltként újrainduló kifogásoló mint polgármester vezetése alatt született TSZT alapján feltehető, hogy a kifogásoló az ügyben érintett terület jövőbeli belterületbe vonását és beépítését képzeli el. Tekintettel arra, hogy a 62/2019. (V.23.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadott TSZT az ügyben érintett területtel nem vitásan tervezett településközpont besorolású, beépítésre szánt területként számol, nem minősíthető valótlan tényállításnak egy olyan kijelentés, amely arra hívja fel a figyelmet, hogy a kifogásoló vezetése alatt a közelmúltban született TSZT a terület belterületbe vonásának és beépítésének irányába mutat, még akkor sem, ha a TSZT szerint a területen kifejezetten tömbszerű lakórendeltetés, illetve lakórendeltetés önállóan nem helyezhető el.

A HVB által jogsértőnek tartott kijelentés ugyanakkor lakópark megépítésének támogatását nem sugallja, hanem egyáltalán a belterületbe vonás és általánosságban a beépítéssel szemben álló választási ígéretet közvetít, ami nem jelenti a felhozott választási alapelvek sérelmét.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek tekintetével a TVB határozatát, valamint a HVB határozatának fellebbezett rendelkezéseit a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta, és Haraszti Bálinttal szemben a kifogást elutasította, a HVB által a kifogásnak részben helyt adó döntése folytán alkalmazott jogkövetkezményeket mellőzte.

A felülvizsgálati kérelem eredményre vezetett, ezért az eljárásban az illetékekről szóló, 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés s) pontján alapuló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt eljárási illeték a 2005. évi XVII. törvény 1. § (2) bekezdése és a 2017. évi I. törvény (Kp.) 157. § (7) bekezdése, 124. § (1) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 102. § (1) és (5) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

A végzés elleni jogorvoslatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. október 17.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Rápolti Barbara s.k.
előadó bíró

dr. Mizerák Judit s.k.
bíró